

SLOUPNICKÝ

PELMEL

ROČNÍK 23 * ÚNOR 2021 * ČASOPIS OBCE SLOUPNICE

ZPRÁVY OBEČNÍHO ÚŘADU * ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA
REKONSTRUKCE KOSTELA * HISTORICKÉ ZIMY VE SLOUPNICI

No a máme po vánocích. Včera jsem odstrojil stromeček. Míváme ho vždycky dlouho, do hromnic. Někdy nám dokonce vyrazí letorosty, jak se o něj dobře staráme. Letos nevyrazily. Taky jsem uklídl betlém a takový ty světylka z oken. Stejně už je nikdo nerozsvěcoval. Prostě šlus, konec, vánoce mají utrum. Aspoň ty – loňský. Protože ty letošní, na který se za chvíli začneme těšit, tak ty budou až skoro za rok...

Jenže to je moc daleko. Zatím. Žijeme přece dneškem! Máme v plném proudu plesovou sezonu! Máme za sebou myslivecký a minulý týden byl hasičský. Bylo míň lidí, ale aspoň se líp tancovalo. A hráli pěkně. A hlavní cenu v tombole měli... Ach jooo. Já vím, že to není pravda. Divadelní jsme otrouбили první týden v lednu. Měl být dvacátý šestý.

Když jsem o tom tak přemýšlel, napadla mě zajímavá myšlenka. Pojdme si ten bál udělat aspoň distančně. Nebo on line. Prostě jenom jako. Musí vám to přece chybět, ne? Mě teda jo. Touhle dobou už bych byl ve stresu. Kvůli scénce. My jsme si totiž ty naše plesající dost rozmazlili a oni od nás každý rok čekají scénku. Poslední dobou spíš scéněčku. Ale tím, že je to letos virtuální, tak to se může rozšoupnout. Připravíme dejme tomu Dvořákovu Rusalku! Vodník – já, princ – Martin, zlá kněžna – Irena, Rusalka – třeba Viktorka. Nebo Tereza, ještě nevím. Jana to zahraje, to vím. Ještě nemám nic pro Páju, Jindru a ostatní, ale to se uvidí na první zkoušce. Pája má teď spoustu starostí s tomolou. Tím, že máme takhle náročnou scénku, tak jsme ho v tom trochu nechali. Ale on to zvládne, brácha mu pomůže. Letos budou super ceny. Čtrnáct dní na ostrově Maledivy. To jsme vybrali schválně, přišlo nám to trochu jako malé divadlo. Dobrý, ne? Taky jsme se několikrát bavili, že by bylo dobrý do tomboly auto. Myslím, že i to by mohlo letos dopadnout, když je ta krize v automobilovém průmyslu. Nebo autobus, Martine? A třetí cena přednostní očkování pro celou rodinu! Máte se na co těšit. Hlavně si kupte dost lístků. Jinak nevyhrajete. A my nezaplatíme kapelu. Apropos, když jsme u těch lístečků, dovede si někdo z vás představit, co znamená zamotat třeba čtyři tisíce titěrných lístečku do titěrné ruličky a vetknout to do titěrné trubičky? Několik hodin nad tím vždycky strávíme... Taky si musíme v klidu sednout a sepsat, kolik jaké kořalky. To je důležitý, protože to, co se pilo loni a co jsme v deset hodin zoufale sháněli, tak toho se letos vypije sotva půl litru. A bude se pít něco, co budeme popřípadě v deset hodin zoufale shánět... A pak ještě domluvit sokolovnu, domluvit kuchyň, domluvit hasiče s dodávkou, domluvit zvukaře, domluvit v kolik přijede kapela, domluvit, kdo ji pomůže s aparaturou, domluvit, kdo půjde do šatny, domluvit...howg, domluvil jsem.

A při tom všem domlouvání musíme hlavně zkoušet. Není to jednoduchý, co jsme si letos vymysleli. Mně nejde Měsíčku na nebi hlubokém a Martin pořád padá z koně. Navíc Eliška vymyslela takovou dost složitou choreografii, Jindra s Pájou si pořád pletou nohy. Ale stejně si myslím, že nejvíc budete překvapení, jak tam bude ta dětská hlava bez tělíčka a tělíčko bez hlavy. To máme dobře vymyšlený. A víc už vám neprozradím, to by potom nebylo překvapení. Tak hlavně přijďte, všichni. Předprodej lístků je letos on-line, platí se virtuální měnou. Jenom to peklo si nedovedu představit jinak než prezenčně. A slibme si, že se tam pod rouškama všichni pěkně podroušíme.

Obecní rozpočet

Zastupitelstvo obce na svém zasedání dne 16. prosince minulého roku schválilo rozpočet na letošní rok. V době, kdy se připravoval, nebyl ještě schválen státní rozpočet, proto se vycházelo z předpokládané daňové výtěžnosti. Ta se pro letošní rok krátí cca o 5 miliónu korun. Z toho důvodu se výrazně omezí běžné i kapitálové výdaje. Naopak se značně oproti minulému roku navýší příspěvek na Domov pro seniory ve Sloupnici. Ten pro letošní rok činí 5 miliónu korun (loni 2,5 mil. korun). Domov se v loňském a předloňském roce dostal do finančních potíží a pro letošní rok nám nezbyvá než ho podpořit takto velkou částkou. Další informace o domově jsou uvedeny na jiném místě Pelmelu. Krátí se příspěvek na činnost organizací, opravu místních komunikací, příspěvek na provoz hasičů a další výdaje. Z kapitálových výdajů se počítá s částkou 500 tisíc na rozšíření kanalizace v Dolní Sloupnici nad kapličkou, kde by se měla napojit bytovka u řeznictví. 1,5 miliónu korun je připraveno na zahájení inženýrských sítí pro dva rodinné domky za bytovkou v Dolní Sloupnici č.p. 200. I ta by se v budoucnu měla napojit na kanalizaci, která je součástí přípravy inženýrských sítí pro již zmíněné rodinné domky. Zahájena bude i výstavba komunitního centra v centru obce u autobusového nádraží. Pro letošní rok je připravena částka 3,5 miliónu korun. Dále chceme pokračovat v projektování kanalizace ve zbývajících částech obce. Naskytla se možnost získat dotaci od státu na vypracování projektové dokumentace ve výši 90 %, tak bychom ji rádi využili. Rozpočet na letošní rok je sestaven jako vyrovnaný, ale protože má obec vytvořenou finanční rezervu, bude patrně docházet k tomu, že na nutné výdaje bude použita. Věřím tomu, že zastupitelé zodpovědně zváží okolnosti, kam případně finance přesunout.

Před sestavením rozpočtu jsme si nechali zpracovat finanční analýzu hospodaření obce, abychom měli představu, jakým směrem

by se měla obec ubírat. Analýzu vypracovala firma CITIFINANCE, která se zabývá hospodařením obcí a měst. Její výsledek nás potěšil. Hospodaření obce je zdravé a pokud se i nadále bude držet rozumného hospodaření se svěřenými financemi a investování do smysluplných akcí, nemělo by obci hrozit nebezpečí v podobě nedostatku financí. Mírnou hrozbou pro obec je možnost celostátní krize způsobená dopady koronavirové pandemie.

Vybírám některé **závěry a doporučení analýzy**:
Následující dva roky budou finančně velmi zlé a bude nutné na ně obec připravit. Nicméně neznamená to omezit rozvoj, naopak, je třeba upravit cash-flow a využít maximálně výhod doby a doporučujeme následující:

- snížit nebo alespoň zmrazit provozní výdaje po dobu dvou let
- výdaje nesnižovat v opravách, negativně by se promítlo v následujících letech
- zajistit finančně zdravý provoz služeb a zvyšovat přirozeně běžné příjmy obce
 - zvýšit vodné a stočné na cenu obvyklou v ČR, tj. cca 100 Kč/m³
 - výrazně zvýšit poplatky za likvidaci odpadů
 - v těchto bodech se naše obec pohybuje výrazně pod celostátním průměrem a dochází k tomu, že tyto služby dotujeme – nemělo by to být trvalým jevem.

Největším problémem financování obce je provozování Domova pro seniory. Analýza doporučuje co nejrychleji se zbavit provozování DpS nebo změnit jeho financování. Provozování tak velkého zařízení nepatří systémově do tak malé obce. Zpracovatel doporučuje usilovat o převod zařízení tam, kam patří, tedy na kraj nebo stát. Obec Sloupnice nemůže nést tak velké riziko za stát, který je garantem těchto služeb a není možné zařízení dotovat na úkor obyvatel Sloupnice. V závěru autoři analýzy konstatují, že Sloupnice je obcí, která skvěle dokázala zajistit finančně svůj rozvoj a zasluhuje za řízení financí uznání. Kamenem možného finančního úrazu je provozování již zmíněného Domova pro seniory.

Tolik zpracovatel analýzy, která je k nahlédnutí na obecním úřadu.

Chtěl bych poděkovat všem zastupitelům, kteří každoročně zodpovědně přistupují k sestavování rozpočtu a s citem dokáží s téměř profesionální jistotou zařadit do rozpočtu takové akce, které jsou přínosem pro většinu obyvatel v obci. V neposlední řadě patří velký dík paní účetní, která se o finance stará a s předstihem dokáže říct, kde bychom se měli mírnit a naopak, kde se můžeme více „rozjet“.

Finanční situace Domova pro seniory

Jak už jsem výše zmínil, největší částka z letošního rozpočtu míří na Domov pro seniory ve Sloupnici. Je to 5 miliónů korun, což je jedna pětina celkového rozpočtu. Domov už v roce 2019 vykazoval ztrátu na hospodaření 1,8 mil. korun, kterou obec v minulém roce uhradila. Z rozpočtu roku 2020 bylo na Domov určeno 2,5 mil. korun. Částka byla navýšena o dalších 300 tisíc korun. To znamená, že celkově obec v roce 2020 přispěla na hospodaření domova částkou 4,6 mil. korun. To vedlo k tomu, že rada obce v květnu odvolala stávajícího ředitele Domova a jmenovala nového, s tím, že se do konce roku vypíše řádné výběrové řízení. Jmenovaný ředitel se do výběrového řízení nepřihlásil, což byla škoda, protože za nečtyřech 8 měsíců zde odvedl velký kus práce. Bylo nám jasné, že do konce roku nedokáže ztrátu z roku 2019 v roce 2020 stabilizovat, ale podnikl kroky, aby v následujících letech Domov hospodařil beze ztráty. Pro letošní rok je instituce zaregistrována jako „Domov se zvláštním režimem“, s částečným zaměřením na Alzheimerovu nemoc. Dále byla zaregistrována odlehčovací služba, o které se dočtete na jiném místě v Pelmelu. Nabídka nových služeb by měla přinést další finance. Bývalému řediteli panu Tupcovi je třeba za činnost, kterou v domově vykonal, poděkovat. Věříme, že si nový pan ředitel povede stejně zdatně a přivede Domov k vyrovnanějšímu hospodaření.

Ve snaze vyřešit nepříznivou finanční situaci navštívili představitelé obce dva poslance Parlamentu ČR, aby je seznámili s problémy, se kterými se musí obec jakožto zřizovatel Domova pro seniory potýkat. Začátkem ledna

se uskutečnila další schůzka na obecním úřadě, kde nám bylo slíbeno, že se pokusí na úrovni kraje iniciovat navýšení financí na domov nebo jeho zřizovatelství převést na kraj. Zabývat by se tím mělo Zastupitelstvo Pardubického kraje na některém ze svých dalších zasedání. O výsledku vás budeme informovat.

Přejeme si, aby zde byl Domov zachován, má zde velkou tradici, ale za podmínek, že nebudeme na provoz doplácet na úkor chodu obce a zajišťování dalších investic prospěšných obci.

Z jednání zastupitelstva a rady

Zastupitelstvo obce odsouhlasilo zvýšení poplatku za odvoz a likvidaci komunálního odpadu na letošní rok ve výši 650 Kč na osobu (platí se za první čtyři členy rodiny). Platbu je možné rozložit na dvě splátky. Druhá musí být zaplacená do konce června 2021. Přesto, že se poplatek oproti loňsku zvyšuje o 50 Kč, obec doplácí na likvidaci odpadů téměř 120 tisíc korun.

Dalším poplatkem je poplatek za stočné. Pro letošní rok je stanoven na 43 Kč/m³. Připomínám, že od minulého roku mají obce možnost požádat majitele nemovitostí o informaci, jak likvidují odpadní vody z domácnosti. Je stále hodně nemovitostí, které mají možnost napojení na kanalizaci a dosud tak neučinily. V mnoha případech se jedná i o majitele nemovitosti z I. etapy. Opakují se stále stejní majitelé, kteří si nechávají vyvážet své jímky nebo septiky pravidelně, ale ostatní v evidenci chybí. Těm hlavně patří upozornění, že se příslušné orgány mohou zajímat, jak s odpadními vodami nakládají.

Zastupitelstvo opět projednávalo požadavek družstva KONZUM Ústí nad Orlicí ohledně finančního příspěvku. Obec má na provozování horní prodejny přispět částkou ve výši 193 tisíc korun. Obec požádala vedení KONZUMU o snížení nebo prominutí požadované částky. Pan ředitel má do dalšího zasedání zastupitelstva předložit návrh, v jaké výši bude poplatek stanoven. Pokud bude návrh pro obec nevyhovující, hrozí uzavření horní prodejny.

Tříkrálová sbírka

Ve dnech 6. -20. ledna proběhla v naší obci Tříkrálová sbírka. Letos kvůli COVIDU-19 nechodili koledníci ve skupinkách od domu k domu, ale pokladničky byly rozmístěny v prodejnách potravin, na poště, v Domově pro seniory a katolickém kostele. Nepředpokládalo se, že lidé přispějí na dobrou věc jako v minulém roce v takovém množství, kdy se vybralo úctyhodných 66 tisíc korun, ale ukázalo se, že pokud občané vědí, že přispívají na smysluplnou věc, neváhají ji podpořit. Vybralo se 41 439 Kč. Vybrané finance budou použity pro sociálně potřebné, lidem bez domova, handicapovaným lidem a na další charitativní účely. Přispívat se dá i nadále na dárcovskou sms ve tvaru: **DMS KOLEDA 30** (60 nebo 90) na číslo **87777**. Dále je možné přispět na účet: **66008822/0800**, VS: **77705036**.

Pořadatelé sbírky děkují všem dárcům za pomoc a všem, kde byly pokladničky umístěny, za ochotu se o sbírku postarat.

Registrace očkování

15. ledna byl spuštěn centrální registr pro očkování občanů starších 80 let. Pardubický kraj zprovoznil od pondělí 18. ledna krajskou infolinku na tel. čísle **466 026 466**. Tato infolinka pomůže občanům s registrací k očkování a bude v provozu **v pondělí a ve středu od 8 do 17 hodin a v úterý, ve čtvrtek a v pátek od 8 do 14 hodin**. Týká se pouze pomoci s registrací k očkování. Pro zodpovězení dalších dotazů v souvislosti s očkováním je nutné kontaktovat státní linku **1221**.

Zimní radovánky

Leden je měsíc, kdy by vrcholící zima měla přinést, co k ní patří. Sníh, mráz, děti bruslící na rybnících, sáňkující, bobující a lyžující na každém kopečku a projevují radost nad tím, že nemusí trávit čas distanční výukou u počítačů a tabletů. K zimě patří i procházky na běžkách po okolní přírodě ve vyjetých stopách, pokud vám je neponičí nezodpovědní pěšáci se svými mazlíčky a hlavně motorkáři na svých silných tereňácích a čtyřkolkách. Nevím, kde se ta jejich

bezohlednost a sobeckost bere, ničit něco, na co jsou současné zimy skoupé.

K zimě ale patří i to, že sníh padá na místní komunikace a na silnice, které používáme k nezbytnému přesunu za prací, na nákupy a další cesty. Nařízení vlády, ani sebelepší starosta nedokážou zařídít, aby sníh na komunikace nepadal. Proto máme k dispozici zaměstnance obecního úřadu, aby se starali o co možná nejrychlejší odklizení sněhu a ošetření cest posypem. Podle pasportu místních komunikací máme za povinnost uklidit a ošetřit komunikace do 12 hodin. K úklidu sněhu máme k dispozici multikáru a traktor s radlicí. Chlapi se snaží, aby nejdříve byly očistěny komunikace a parkoviště, které jsou nejvíce frekventovány. Nejsou schopni být v 6 hodin ráno všude a prohnout cesty ke každému domu. To je pochopitelné pro většinu obyvatel obce, některým se to ale vysvětlit nedá. Tito jedinci mě následně bombardují otázkami, jak to, že oni neměli sníh ráno odklizený. Další skupina lidí je značně nespokojena, když jim pluh nahrne sníh před jejich vrata nebo na plot. „Ať to hrnou na druhou stranu k sousedovi, ale ne na moje dveře!“ Chci se těchto nespokojenců zeptat, zda se někdy prohrnováním cest zabývali, a pokud ano, zda by byli ochotni obsluhu traktoru a multikáry poskytnout radu, jak s odhrnujícím sněhem naložit. Mnozí již zapoměli, co je lopata a na co se používá. V zimě se hlavně hodí na odklizení sněhu, který je jim nechtěně nahnrt na jejich nemovitost.

Věřte, že se snažíme, aby byly cesty co nejdříve upraveny pro normální provoz, ale chce to trochu ohleduplnosti a tolerance vůči obsluze techniky. Vy, nespokojení, nevolejte prosím starostovi, že tam a tam to není v pořádku a mělo se to odhrnout jinak. Starosta s obsluhou nejezdí a neví, kde a komu se stalo příkoří. Uvádím čísla mobilu obsluhy techniky, na která volejte v případě nespokojenosti: **736 522 746; 606 157 580; 731 670 128; 737 429 581**.

Děkuji vám za pochopení a věřím, že podaná informace o kontaktech nebude zneužívána. Ti chlapi se opravdu snaží a nic nedělají naschvál.

JOSEF ŠKEŘÍK
STAROSTA OBCE

Online hodina angličtiny

Venku sněží. Je pondělí ráno a chystám se na další den a týden, kdy do školy chodí jen dvě třídy. Ostatní děti sedí doma a postupně začínají rezignovat. Na školu, kamarády, výlety, sport...

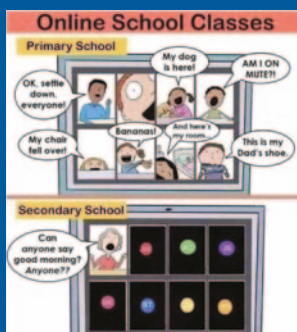
Zvoní telefon a znovu vysvětlujeme rodičům unaveným z domácí přípravy, že učitelka nevládne na celé dopoledne přikovat k obrazovce patnáct devítiletých dětí, když rodič sám nevládá doma ani to své jedno.

Posté zíráme do obrazovek a snažíme se vymyslet, jak na vzdělávání s omezenou sociální interakcí. Jak na to? Jak neustále hledat motivaci pro děti zavřené ve svých domovech. Co smysluplného probírat? V matematice bychom třeba mohli probrat, jak se dají hrou s čísly ovlivnit životy celých národů na dlouhé měsíce. Společenské vědy upadají kvůli oficiálně omezeným kontaktům minimálně ve školním prostředí. V angličtině vysvětlujeme, že cizí jazyk i s chybami může sloužit jako bezvadný nástroj komunikace mezi lidmi. Ale sami nevíme, kdy se při uzavřených hranicích někam dostaneme.

Začíná mi hodina angličtiny. Na monitoru počítače svítí iniciály žáků připojených k online výuce. Téma: člen určitý a neurčitý – čtvrtá lekce. Věc ze slovanských jazyků neznámá, ale spíš okrajová a ne příliš těžká. Tedy pokud děti nezahtlíme pravidly ohledně jezer, řek a moří, měst a zemí, časopisů a novin...

Promítám obrázky s nějakým psem běžícím po ulici... nějaký neznámý pes... mně i tobě neznámý, takže „a dog.“ A teď ten náš domácí pes Alík, co včera překousal dráty a roztrhal boty. Toho oba známe. Takže „the dog“. Když oba víme, o koho se jedná, bude „the“, když mluvíme o někom neurčitě „a“. Třeba „a teacher, a book, a table“

...nějaký, jakýkoliv. A naopak ukážeme nad hlavou na obrázek pana presidenta, který je na světě a v každé zemi tak jako král „the king“ jen jeden, jedinečný, takže „the president“, jediné slunce na obloze „the sun“, stejně jako tenhle jediný měsíc „the moon“. Pár dalších jednoduchých pravidel. Třeba to, že v češtině je za řadovou číslovkou tečka,

zatímco v angličtině je před ní určitý člen. Protože tři psi jsou tři, ale ten třetí je taky jen jeden a tím, že ho známe, je výjimečný, takže má právem určitý člen „the

third.“ A další pravidlo, že když je někdo nejlepší, nejvyšší, nejstarší, tak taky víme, kdo určitý to je. Taky bude jen jeden – nej – „the best“.

Tak výklad máme. Přes počítač ještě pustíme video, kde někdo cizí znovu vysvětluje na dalších příkladech užití určitých a neurčitých členů. A jdeme procvičovat. Znovu ten „známý pes, měsíc, president, třetí, čtvrtý i pátý, nejlepší i nejhorší.“ Do chatu pak vložíme odkazy na pár aplikací, které samy zkontrolují a zhodnotí, jestli žák pochopil, a dají zpětnou vazbu, kde udělal chyby. A projdeme si to ve větách na reálných příkladech. Znovu pustíme na obrazovce jednu z aplikací, kterou žáci před chvílí používali, a budeme zdůvodňovat proč. Proč neurčitý, když je nějaký, nám neznámý, a proč určitý, když o něm mluvíme znovu, je výjimečný, je to řadová číslovka nebo superlativ. A máme tu na doplnění v počítači jasnou anglickou větu. „Jezero Loch Ness je nejslavnější jezero ve Skotsku“ ...nejslavnější, nej... tedy třetí stupeň. To je v překladu **the most famous**. Stačí jen, aby žák v počítači doplnil, zda tam bude nějaký člen, a když, tak jaký? Z obrazovky na nás svítí anglická věta. „Loch Ness is most famous lake in Scotland.“ Žák správně odpoví, že tam bude určitý člen „the“. Bezva, pochopil to. Tak jenom vysvětlí proč? „No, protože ten most je jenom jeden,“ odpoví.

Naštěstí jsou to jenom členy...

➤ MGR. VÁCLAV SYCHRA, ŘEDITEL ŠKOLY

Info z mateřské školy k zápisu

Zápis do naší „Sloupenské školičky“ proběhne 4. 5. 2021 od 13 do 17 hodin.

Do základní školy odejde pravděpodobně pouhých 14 dětí. Tento počet můžeme přijmout do naší mateřské školy pro příští školní rok. Budou se přijímat pouze děti s **TRVALÝM POBYTEM ve Sloupnici**. Kritériem pro přijímání je věk dítěte, přednost mají děti, které budou v příštím roce předškolní. A tak již nyní víme, že se do mateřské školy snad dostanou děti, které se narodily do května 2018. A i zde používám termín SNAD. Víím, že budete někteří zklamaní, píšu tento článek proto, abyste si zavčas hledali náhradní řešení. Věřte, že nás to moc mrzí. V dalším školním roce bude volných asi 25 míst, takže Vás ostatní uvidíme rády u zápisu v příštím roce.

Děkujeme za pochopení.

IVA MIKULECKÁ, ŘEDITELKA

Nové auto pro Domov

Domov pro seniory zakoupil na sklonku roku 2020 osobní automobil Citroën Berlingo k přepravě klientů. Děkujeme všem dárcům, kteří na vůz přispěli!

DÁRCE

ČÁSTKA KČ

SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o., Litomyšl	70 000
Daniel Procházka, Brněnec	10 000
AG MAIWALD a.s., Benátky	20 000
Lékárna Na Špitálku, s.r.o., Litomyšl	25 000
Zemědělské družstvo se sídlem ve Sloupnici	20 000
Roman Brýdl, Běstovice	5 000
DENTIMED s.r.o., Náchod	20 000
CompAct s.r.o., Litomyšl	5 000
Josef Morávek, řeznictví a uzenářství, Vračovice	6 000

CELKEM 181 000

Děkujeme, jedeme dál

Na konci předchozího roku se pracovníci Domova pro seniory rozloučili s panem ředitelem Pavlem Tupcem. Za vcelku krátkou dobu svého působení odvedl spoustu práce, na kterou je možno nyní i v budoucnosti navázat. Všichni pracovníci i klienti Domova budou rádi, pokud se s ním bude možno v budoucnu potkat. S Domovem se však bohužel nerozloučil někdo jiný, velmi nezaný host. Po krátké pauze bylo u několika klientů i zaměstnanců zase zachyceno onemocnění COVIDem-19 a nejspíše se nikdo na chvíli neubráníl pomyslení „je to tu zas“. Ale další reakce, která následovala prakticky okamžitě, u všech a zazněla hlasitě, byla slova: **„TO ZVLÁDNEME!“**. Ano, zvládneme to, jedeme dál. Na dlouhém seznamu cílů a úkolů přibyl ten s největší prioritou. Zajistit maximální ochranu klientů a zaměstnanců a co nejvíce potlačit další šíření nemoci. Součástí tohoto cíle je rovněž provedení očkování proti COVIDu plánované v polovině února. Nemyslím, že v současné době existuje lepší řešení, které společnost dokáže – pochopitelně za předpokladu eliminace všech možných doprovodných rizik – přivést zpět do stavu alespoň podobnému době před propuknutím pandemie.

V reakci na stávající pandemii COVID-19 v ČR i Evropské unii budou mimořádně vyhlášený výzvy z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) na podporu sociální infrastruktury se zvýšenou energetickou účinností. Cílem výzev bude

tuto infrastrukturu dovybavit a vylepšit, aby mohla lépe čelit dalším vlnám pandemie. V rámci tohoto programu budou podporovány výstavby a stavební úpravy objektů, které tvoří podmínky pro kvalitní poskytování sociálních služeb, a obnovu a zkvalitnění materiálně-technické základny stávajících služeb. Do tohoto programu se přihlásíme s cílem získat investiční prostředky na řešení stavu a rekonstrukci vedlejší budovy Domova (č. 358).

Další úkoly a cíle se nemění. Je potřeba pokračovat v práci na finanční stabilizaci Domova. Jednou z cest je rozšíření služby Domova se zvláštním režimem. Toto spočívá v individuální pomoci a podpoře osob s chronickým duševním onemocněním (s demencí – především Alzheimerovou chorobou) v seniorském věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby v rozsahu, který nelze zajistit prostřednictvím rodiny nebo terénní či ambulanci sociální služby. Další cestou je start odlehčovací služby, která může nabídnout různé formy až tříměsíční celodenní péče pro seniory se sníženou soběstačností.

Pro veškeré nabízené a provozované služby máme v Domově motivovaný a kvalifikovaný tým zaměstnanců, zapracovat bude třeba na tom, aby bylo dosaženo optimálního počtu zaměstnanců v co nejefektivnější struktuře a na udržení a zajištění podmínek pro jejich další odborný profesní rozvoj. Kromě stálých zaměstnanců se můžeme opřít i o řadu dobrovolníků a brigádníků.

Na závěr mi dovoluť poděkovat touto formou nejen zaměstnancům Domova, dobrovolníkům a brigádníkům, ale také všem, kdo jakýmkoliv způsobem pomáhali, pomáhají a podporují nás, abychom v Domově byli schopni postarat se o naše klienty. Ti jsou na pomoc ostatních tolik odkázaní a bez této pomoci bychom se neobešli. A také nám dodává sílu v naší práci pokračovat. S pomocí vás všech **JEDEME DÁL, DĚKUJEME.**

➤ RNDR. DUŠAN RAČEK, MBA, ŘEDITEL

Domov pro seniory Sloupnice

příspěvková organizace
Horní Sloupnice 258, 565 53 Sloupnice

ODLEHČOVACÍ SLUŽBY SLOUPNICE

Odpočinek ve stáří pro klienta i pečující rodinu

Bytová odlehčovací služba je určena seniorům a osobám s chronickým onemocněním, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního stavu, o které je jinak pečováno v jejich domácím prostředí.

Cílem služby je umožnit pečujícím osobám čas na nezbytný oddech. Služba je určena především občanům s trvalým pobytem v obci Sloupnice a v Pardubickém kraji a je poskytována osobám od 55 let věku. Služba je

poskytována na časově omezenou dobu, nejdéle po dobu 3 měsíců.

UBYTOVÁNÍ nabízíme v 1. patře přístavby hlavní budovy ve **dvoulůžkovém a třílůžkovém pokoji**. Pokoje jsou přístupny po schodišti do 1. patra nebo výtahem. Koupelna a sociální zařízení jsou společně v prostoru přístavby. Každý klient má k dispozici lůžko, noční stolek, skříň, poličku a lampičku.

Může využívat společenský prostor s TV v 1. patře, návštěvní místnost v přízemí, zahradu, kapli.

STRAVOVÁNÍ pro klienty je **standardem domácí stravy**, kterou pracovníci kuchyně připravují v kuchyni domova. Klientům podáváme pět jídel denně ve společné jídelně na oddělení, v případě potřeby na pokoji klienta. Pracovníci kuchyně připravují též dietní stravu (diabetickou, žlučnickovou, šetřící, nemléčnou, pro dialyzované klienty) a stravu speciálně upravenou (např. mletou). Pro individuální potřeby je možné využít služeb nutriční terapeutky.

Poskytujeme tyto **ZÁKLADNÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY**:

- pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- pomoc při hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- sociálně terapeutické činnosti,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí,
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti.

SLUŽBY PÉČE poskytujeme klientům odpovídající jejich zdravotnímu stavu po dobu 24 hodin denně. Ty jsou založeny na vykonávání základních smluvených činností podle plánu, který je s klientem sestaven podle jeho potřeb a schopností. Ve vážných případech je poskytnuta první pomoc všeobecnou sestrou ze služby domova pro seniory a následně přivolána záchranná služba.

PODMÍNKY PŘIJETÍ:

- žadatel spadá do cílové skupiny služby (viz. pro koho je služba určena),
- podání žádosti o sociální službu včetně lékařské zprávy.

Ceník služeb a podrobnější informace naleznete na našich internetových stránkách

www.ddsloupnice.cz

nebo telefonicky u našich sociálních pracovníků na čísle 465 549 037.

Ve Sloupnici dne: 7. ledna 2021

Obnova kostela sv. Mikuláše

Milí čtenáři,

v době převážně negativních zpráv z mediálního prostoru bych Vás chtěl potěšit pozitivní zprávou o započaté rekonstrukci našeho Sloupnického kostela sv. Mikuláše. Okolo jižní části kostela bylo postaveno lešení a byly provedeny první práce na odstranění omítky v místech, kde budou umístěna ocelová „táhla“ pro zpevnění statiky západní zdi. Cesta k celkové obnově této kulturní památky bude sice ještě dlouhá, ale první kroky již máme, Bohu díky, za sebou. Letos bychom rádi dokončili první etapu rekonstrukce, která je zaměřena právě na onu stabilizaci průčelí kostela a která bude také vyžadovat výkopové práce, archeologický výzkum a zednické práce ve výkopu.

Dalším úkolem pro letošní rok bude vypracování projektu pro 3. etapu stavební obnovy kostela zaměřené na obnovu fasády. Pan architekt ing. Rohlíček by rád zpracoval projekt tak, abychom kostel uvedli do původní podoby před zhotovením břizolitových omítek na vnějším zdivu kostela, které sice vypadají kompaktně, ale ani vzhledu ani kvalitě vnitřního zdiva nijak neprospívají. V této souvislosti se chci obrátit na každého z Vás s prosbou o **dohledání obrazového materiálu, který by nám pomohl zjistit, jak kostel původně vypadal.** Jedná se konkrétně o jakékoliv dobové obrazy, fotografie, pohlednice, atd. zhotovené před rokem

1970 (včetně mnohem starších) a může jít i o fotografie ze svateb, křtů, pohřbů, či jiných slavností, kde je vidět alespoň část kostela. Máte-li v rodinném archivu takovéto materiály, velice prosím, abyste kontaktovali mne nebo pana starostu. Takto se i Vy můžete konkrétním způsobem zapojit do obnovy našeho kostela.

Jsme samozřejmě také vděční za dary na rekonstrukci kostela, jejíž finanční náročnost dalekosáhle přesahuje naše možnosti. Děkujeme všem, kdo nám již přispěli, i těm, kdo se rozhodnou nám přispět. Můžete tak učinit darem v hotovosti či převodem na náš

farní účet č. 324 207 2369/0800

Rádi Vám vystavíme potvrzení o daru pro odpočet daně z příjmu. Všechny zahrnujeme do našich modliteb.

✦ P. ThLic. RNDr. TOMÁŠ RESCHEL, Ph.D., FARÁŘ

Proč křesťané uctívají kříž?

Sloupenské
postní
zamyšlení
2021

Milí čtenáři,

toto číslo PELMELU vychází krátce před začátkem doby postní, tak mne napadlo, že Vám nabídnu malé postní zamyšlení. Před vstupem na hřbitov stojí velký kříž, další je u zdi kostela, pak jeden významný v dolní části hřbitova, na mnoha hrobech i při procházkách v polích narazíme na tento centrální křesťanský symbol, který mají mnozí i ve svých domovech. Je tedy namístě se ptát, co vlastně tento symbol znamená a proč ho křesťané mají ve zvláštní úctě. Proč stejným způsobem neuctíváme šibenici, katův špalek se sekýrou nebo popravčím mečem či rovnou gilotinu nebo elektrické křeslo?

Jistě už tušíte, že správná odpověď souvisí s osobou Ježíše Krista a s jeho smrtí na kříži. Úcta ke Kristu jako k Pánu a Spasiteli se zdá srozumitelná a koneckonců i historicky předchází jakékoliv jiné typy úcty, které bychom v křesťanství hledali. Úcta k předmětům spojeným s Kristovým umučením se objevuje až na začátku 4. století. Poté, co císař Konstantin Milánským ediktem vydaným v roce 313 umožnil, aby křesťanství získalo legální status v rámci římské říše, se jeho matka sv. Helena vydala do Jeruzaléma po těchto předmětech pátrat. Pod pahorkem Golgota, na kterém stál Kristův kříž, našla ve změti mnoha jiných předmětů břevno z Kristova kříže, hřeby, kterými bylo Kristovo tělo přibito na kříž, a při své cestě také našla suknicu, kterou měl Kristus na sobě před svým ukřižováním a o kterou vojáci losovali. Tyto předměty a mnohé jiné pak převezla do Evropy a některé z nich můžeme najít v Balizice sv. Kříže Jeruzalémského v Římě (Basilica di Santa Croce in Gerusalemme) či v Trevírském dómu.

Uvedená fakta ovšem stále ještě neposkytují uspokojivou odpověď na položenou otázku. Libují si snad křesťané v utrpení

a smrti? Nic takového nelze rozumě předpokládat, protože tyto věci se lidské přirozenosti přičítají. Snad nás napadne téma sebeobětování. Ale proč? Rozumíme tomu v souvislosti s matkou, která tráví dlouhé hodiny u lůžka svého nemocného dítěte, či v souvislosti s člověkem, který pro záchranu druhých riskuje své zdraví či život. Ale jak máme rozumět scéně ukřižování? Kdybychom ji vystavili v našich kostelech, zcela jistě by nepřitahovala tolik lidí, jako přitahují zdobné vánoční betlémy, přestože uprostřed obou vyobrazení je tentýž člověk a Bůh, Ježíš Kristus. Navíc by pro rodiče bylo mnohem obtížnější odpovídat na vtíravé otázky jejich zvědavých dětí: „A proč?“

Pochopení základního křesťanského symbolu – Kristova kříže – není možné, pokud *a priori* vylučujeme bytí Boha a skutečnosti něčeho pokaženého v nás samých (to, co se v jazyce křesťanského náboženství nazývá „hříchem“). Pokud naopak tyto dvě skutečnosti připustíme, pak pro nás budou srozumitelnější slova, která Ježíš Kristus řekl svým učedníkům: „Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život.“ (Jan 15, 13)

Doba, ve které žijeme, není jednoduchá. Ale třeba nás může naučit promyšlet skutečnosti, které jsme dosud přehlíželi, nebo je považovali za zcela nepodstatné pro náš život.

✦ P. ThLic. RNDr. TOMÁŠ RESCHEL, Ph.D., FARÁŘ

Informace ze ZD Sloupnice

* Podzim na našich polích

I přes nepřízeň počasí a s vědomím velmi pokročilého podzimu se nám podařilo 15. listopadu dosít ozimou plnění a o den později i poslední hektary mezplodin. Sklizeň brambor byla obzvláště komplikovaná a dlouhá, hlavně z důvodu již výše zmiňovaného počasí. Ta se nakonec podařila dokončit také v neděli 15. 11. a toto finále bylo realizováno hned třemi kombajny – naším, zapůjčeným a službou. Cukrovka potvrdila loňský celorepublikový trend a byla na naše zvyklosti podprůměrná jak výnosem, tak cukernatostí. Ke konci listopadu jsme museli vzhledem k zákonným termínům zrychlit aplikaci kejdy. Proto jsme nastavili 24hodinový nepřetržitý provoz linky. I díky vysokému nasazení všech zúčastněných a efektivní organizaci jsme vše stihli v potřebném termínu. Mokra letošního roku se podepsalo i na kvalitě silážních kukuřic. Řešíme, jak se vypořádat s poklesem užitkovosti a některými zdravotními problémy zvířat. Na zimní období jsme přichystali práce kolem polí, čerpáme i ze seznamu prací z projektu správy krajiny při údržbě určených míst. Na konci listopadu jsme v rámci digitalizace započali s instalací jednotek AG Data (on-line systém pro řízení činností v zemědělství) na naše stroje.

* Informace ze stavby mléčné farmy

Rekonstrukce naší mléčné farmy pokračuje výstavbou dojírny. Abychom mohli začít, museli jsme vybudovat novou přeháněcí uličku. V současné době (konec ledna) je dokončeno nosné a obvodové zdivo včetně zabetonování věnců, betonové stěny čekárny, betonový kruh pod technologii dojírny, ocelová konstrukce střechy a osazena polovina oken a dveří. Stavba probíhá s mírným zpožděním, zapříčiněným nepřízní počasí. Definitivně jsme přepojili kejdu z nových stájí novou tlakovou kanalizací na skladovací jímku Wolf a nainstalovali separátor, ke kterému naše dílna vyrobila moc pěkné schody. Došlo také na instalaci kiosku trafostanice, který je umístěn za silážními žlaby.

* Stavba mlékárny

9. listopadu bylo ukončeno výběrové řízení a následně jsme uzavřeli smlouvu s vítězi. Stavební část bude provádět Profistav Litomyšl a.s. a technologii dodá LUKROM spol. s r.o. V pondělí 14. prosince proběhlo předání staveniště, a po novém roce byly zahájeny stavební práce. Mlékárna by měla být dokončena do června 2021.

* Praktická výuka a brigády studentů

V souladu s naší strategií spolupracujeme s okolními školami (ISŠT Vysoké Mýto a Zeš Litomyšl) při praktické výuce. V turbulentní době, kdy i školy samotné mají problémy s umístěním svých žáků do praktického prostředí a se zajištěním předepsaného počtu hodin praxe, jsme se rozhodli, že v době přerušení všech forem výuky nabídneme praktikantům brigády, aby se mohli i nadále zdokonalovat ve svém řemesle. Dva učni jsou doporučení představenstvu k zařazení do stipendijního Programu Student.

* Další zprávy z podniku

- Ve čtvrtek 10. prosince náš podnik navštívil společně s hejtmanem Martinem Netolickým a krajským radním pro zemědělství a venkov Miroslavem Krčilem poslanec evropského parlamentu Stanislav Polčák. Význam návštěvy spočívá v tom, že současné období je zásadní pro nastavení společné zemědělské politiky na dalších 7 let a chtěli jsme ukázat, že české zemědělství nejsou jen malí farmáři a velké agroholdingy, ale i mnoho zodpovědných středních podniků našeho typu. Probrali jsme význam funkčního a vyváženého produkčního zemědělství, význam živočišné výroby pro pestrou krajinu a organickou hmotu v půdě, aktuální situaci na trhu se zemědělskými komoditami. Představili jsme náš program správy krajiny pro zmírnění eroze a dopadů zemědělství na krajinu a formy prospěšné spolupráce s obcemi a spolky. Dále došlo také na problematiku potravinové soběstačnosti ČR, podporu regionálních producentů a konkrétních možností zapojení jejich produkce, například do školního či závodního stravování v regionu.
- Rekonstrukce naší čerpací stanice pohonných hmot pokračuje stavbou prodejny. V únoru byla zahájena montáž technologie a stojanů, která souvisela s nevyhnutelnou cca čtrnáctidenní odstávkou stanice. Pracujeme na datovém propojení softwaru stojanů MyOcto s naším účetním programem.
- Představenstvo schválilo poskytnutí daru na pořízení nového automobilu Domovu pro seniory ve Sloupnici. Dále schválilo i malý dar pro každého ze zaměstnanců domova jako výraz ocenění jejich obětavé práce po dobu koronavirové krize.
- Na naší prodejně v Dolní Sloupnici proběhla „malá“ rekonstrukce. Pustili jsme se do výměny oken a výloh, vymalovali, vyměnili jsme chladicí vitríny a přepracovali interiér tak, aby se v naší prodejně zákazníci cítili příjemně. Věříme, že se prodejna bude líbit. Na jaře plánujeme dokončit exteriér prodejny a vylepšit parkování.
- Náš tým servisu technologií živočišné výroby dokončil instalace stájové technologie v Pomezí pro našeho zákazníka Farmtec a. s.
- Představenstvo schválilo souhrn zásad pro nakládání s pozemky v našem podniku. Dokument reaguje na neustále stoupající tlak veřejnosti a stavebníků. Základem je soulad skutečného užívání, zemědělské evidence LPIS a smluvních vztahů.
- V pátek 11. prosince proběhl v prostorech střediska mechanizace jediný kompletní agroenvironmentální kroužek žáků ze základních škol v Němčicích a Sloupnici. Celkem se zúčastnilo 21 dětí.
- Prodali jsme stroj FARMET Fantom na Jížní Moravu. Byli jsme vyhodnoceni jako nejúspěšnější prodejce strojů SILOKING v České republice. Současně nabízíme uzavření servisních smluv k zajištění nepřetržitého provozu strojů.
- Všechny naše čtyři fotografie se úspěšně probojovaly na kalendář Zemědělského svazu.
- V současnosti stále řešíme, jakým způsobem splnit zákonnou povinnost a uspořádat členskou schůzi s volbami. Z vyjádření právníků se nabízejí pouze dva způsoby, svolat schůzi na místo, kde bude možné dodržet platná protiepidemická opatření nebo provést schůzi korespondenční formou per-rollam. O způsobu rozhodne představenstvo v nejbližší době.

Všem občanům a sousedům přejeme do nového roku hlavně zdraví, spokojenost a sílu překonávat obtíže. Budeme vše ještě potřebovat.

➤ ING. JAROSLAV VAŇOUS, PŘEDSEDA DRUŽSTVA

Jaké bývaly sloupenské zimy

Letos v lednu nám zima nadělila přece jen o něco více sněhu, než bývá v posledních letech obvyklé. Jak bývalo o zimách ve Sloupnici v minulosti? Záznamy z kroniky rodu Šplíchalů vybral Antonín Mikolášek.

- 1662** ❄️ na Boží vstoupení napadl sníh do půl nohy a žita kvetla.
- 1709** ❄️ byla veliká zima, takže pamětníka nebylo, že lidé a dobytek mrzl a byly velké sněhy. V tom roce přišel akcis. Ze všeho jsme dávatí musili...
- 1725** ❄️ v tom roce byla veliká hojnost veškerého ovoce všude, na vše strany. Po tak hojném roce přišla velká zima. Tu středu před Mikulášem napadl sníh a zůstal ležet.
- 1726** ❄️ sníh od loňska pořád ležel až do květné neděle, místy v úvozech do sv. Jiří. Po té, tak tuhé zimě, stala se veliká škoda vyhynutím žita. Potom přišlo veliké sucho, neboť nepršelo od sv. Jiří do sv. Trojice. Když potom namoklo, seli hodně ječmene, ale zas následovalo veliké sucho, takže obilí více uschlo než uzrálo.
- 1730** ❄️ bylo veliké mokro. V měsíci srpnu pořád přšelo a žně trvaly až do sv. Bartoloměje. Žita vzrostla i na stébla (na stojatě). Po sv. Bartoloměji přišly časy a zase se udělalo sucho, takže lidé nemohli sít až po sv. Havlu a nejvíc seli ještě po všech svatých. Pak z toho setí přes zimu žádná žita nezůstala, všecka vyhynula. Sníh napadl o sv. Tomáši a zůstal ležet.
- 1731** ❄️ sníh o sv. Tomáši napadaný ležel až do sv. Josefa, potom sešel, ale mrazy velké ještě dlouho trvaly. Tak ta zima udělala velké škody i na stromoví. V tom roce na naší roli ani klasu žita ani pšenice nebylo.

Velice krutá zima panovala na přelomu let 1928/1929. Dovolím si citovat ze vzpomínek svého dědy Josefa Škeříka, který se právě v lednu 1929 narodil.

Pamětníci vzpomínají, že tehdy byla tuhá zima. Od svých rodičů jsem slyšel, že silné mrazy byly po celé zimní období, někdy dosahovaly až -40 stupňů. Krutá zima měla kruté následky. Hynulo ptactvo, z polní zvěře přežili jen ti nejsilnější jedinci. Největší starost nastala o vodu. Nejen pro domácnost, hlavně pro domácí zvířata. Tuto službu dosud poskytoval sloupenský potůček Bílá labuť. Vinnou silných mrazů voda v potoku vymrzla, takže jediný vodní zdroj byla velká studně (pod Kupkovými), kde až do dneška vyvěrá proud chutné vody. Zde se scházelo hodně občanů s nádobami, s povozem a za pomoci podávání kbelíku jeden druhému se plnily sudy (lejty).

➤ MŠ

Demografická statistika roku 2020

V loňském roce se v naší obci narodilo 18 dětí, 41 občanů zemřelo, přistěhovalo se 58 obyvatel a odstěhovalo se 24 obyvatel. Nejvíce dětí (3) se narodilo v srpnu a prosinci, nejvíce obyvatel zemřelo v říjnu a v listopadu (9). Celkem k 31.12. žilo v naší obci 1 698 obyvatel, z toho 859 žen a 839 mužů.

Dne 20. února 2021 uplyne 50 let, kdy nás navždy opustil

Karel Fišer

Kdo jste ho znali, vzpomeňte, prosíme, s námi.
Děkují sourozenci s rodinami.

Hledáme zaměstnance

Firma ADECO spol. s r.o. hledá pro své výrobní prostory ve Sloupnici nové spolupracovníky z oboru kovovýroby na pozici

zámečnick a montážní dělník.

Kromě hlavního pracovního poměru je možné pracovat i na zkrácenou pracovní dobu nebo na dohodu.

Jedná se o jednosměnný provoz, nástup možný ihned, případně po dohodě.

Zájemci nás mohou kontaktovat:

tel.: 608 532 060

e-mail:

adeco.bouska@tiscali.cz

Více informací o firmě:

www.adeco-ct.cz

Jak se dostat k novému místu operátora v nepřetržitých dvanácti-hodinových směnách? Způsobů je spousta - můžete si hodit kostkou! :)

adfors.cz / 601 022 022 / marie.hanusova@saint-gobain.com
Přijďte se podívat kteroukoli druhou sobotu v měsíci v čase 8–13 hod.
Sokolovská 106, 570 01 Litomyšl

Redakční poznámky

- * Články a fotografie zasílejte v elektronické podobě.
- * Příspěvky, prosíme, zasílejte nejpozději do dne uzávěrky příštího čísla. Nemůžeme zaručit, že příspěvky dodané po datu uzávěrky, budou otištěny.
- * Své příspěvky konzultujte s dostatečným časovým předstihem s redakcí. Redakce si vyhrazuje právo výběru jednotlivých příspěvků.
- * Cena za otištění inzerátu je 200 Kč pro místní, 500 Kč pro ostatní.

Příspěvky, připomínky a dotazy zasílejte na adresu
pelmel@sloupnice.cz

Uzávěrka příštího čísla Sloupnického PELMELU je 20. března 2021.
Další číslo Sloupnického PELMELU vyjde 9. dubna 2021.

Sloupnický PELMEL je časopis obce Sloupnice. Vychází šestkrát ročně.
Vydání 1. čísla 23. ročníku: 12. února 2021.
Místo vydání: Sloupnice 196, IČ: 038 130.
Evidenční číslo přidělené Ministerstvem kultury: MK ČR E 12832.
Náklad 350 výtisků. Cena 5 Kč.

Redakce: **Martin Škeřík, Tereza Štochlová, Jaroslav Novák**
Grafická úprava, dtp: **Petr Bartoň**
Tisk: **Tiskárna Osík**